

Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse

Lovgrundlag

LOV nr 731 af 13/06/2023

Lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

LBK nr 1077 af 11/08/2023

Bekendtgørelse af lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU-loven).

VEJ nr 9534 af 03/06/2016

Vejledning om lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Formål med indsatsen

Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og at give unge med potentiale herfor forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse.

Ungdomsuddannelsen er ikke en fortsættelse af undervisningen i folkeskolen, men udgør et springbræt til voksentilværelsen. Du skal udvikles til så selvstændig en voksentilværelse som muligt.

Ungdomsuddannelsen indeholder derfor både elementer af almen dannelse, udvikling af særlige evner og interesser samt møder med den praktiske virkelighed.

Du kan kun bevilges STU, når alle andre muligheder for uddannelse er grundigt undersøgt og evalueret konkret og individuelt. Hvis alle andre muligheder er udelukkede, da kan der være mulighed for, at du tilbydes STU.

STU er ikke en formel kompetencegivende uddannelse (altså en uddannelse, der gør at du kan få en bestemt profession, som for eksempel elektriker eller bager), men ofte et personligt udviklingsforløb.

Målgruppe

Ungdomsuddannelsen retter sig mod unge, som:

- Er mellem 16 og 25 år
- Har afsluttet grundskolen
- Ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse selv om den unge modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand.
- Alle andre relevante tilbud om ungdomsuddannelse eller uddannelseskvalificerende forløb er afprøvet eller afdækket, og det er vurderet, at de er formålsløse. Det kan for eksempel være Forberedende grunduddannelse (FGU), erhvervsskole og/eller en erhvervsgrunduddannelse (EGU).

Det betyder, at hvis du ikke vurderes i målgruppen til STU, skal du inkluderes i de ordinære ungdomsuddannelser. Også selvom det kun kan lade sig gøre med særlig støtte fra uddannelsesstedets side og/eller fra kommunens side.

Det er ikke betegnelsen eller diagnosen for din funktionsnedsættelse, der er afgørende for, om du er berettiget til STU. Det afgørende er derimod, at funktionsnedsættelsen forhindrer dig i at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Der er ikke nogen nedre grænse for, hvor fysisk eller psykisk handicappet du skal være for at være i målgruppen til STU.

Du skal have folkeregisteradresse i Frederikssund Kommune eller have Frederikssund Kommune som handlekommune.

Indhold

For en ung, der er optaget på den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse, udarbejder kommunen efter samråd med den unge og eventuelt forældrene en individuel forløbsplan.

Kommunen tager stilling til, om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse skal indledes med et afklaringsforløb.

I forløbsplanen skal indholdet i og tilrettelæggelsen af den unges uddannelsesforløb fastlægges.

Forløbsplanen skal indeholde:

- En oversigt over de aktiviteter, herunder praktikophold, som skal indgå i den unges uddannelsesforløb.
- Progressionsmål for den unge, således at forløbsplanen leder frem mod ressourcepapiret
- Løbende dokumentation af aktiviteter, der har til formål at afklare den unges overgang til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidstilbud eller sociale aktiviteter.

Kommunen justerer efter behov forløbsplanen efter et eventuelt afklaringsforløb. Kommunen justerer i øvrigt forløbsplanen efter behov og mindst én gang årligt.

STU indeholder forskellige fag og aktiviteter, blandt andet:

- En almindende del, der retter sig mod din personlige og sociale udvikling, kombineret med samfundsfag. Det handler om undervisning, der gavner din mulighed for at deltage selvstændigt og aktivt i samfundslivet. Det kan være bo-undervisning, husholdning, økonomi, transporttræning og kendskab til offentlige tilbud.
- Praktik i virksomheder og institutioner, hvor du får mulighed for at prøve at være tilknyttet arbejdsmarkedet.
- En målrettet del, der handler om at støtte udviklingen af dine interesser, evner og særlige færdigheder. Det kan handle om undervisning, der støtter dig i særlige fritidsaktiviteter. Det kan også handle om forberedende aktiviteter i forbindelse med praktikforløb eller lignende.

Uddannelsen består af undervisning, træning og praktiske aktiviteter, for eksempel praktik i virksomheder og institutioner.

Som udgangspunkt bliver alle de nødvendige elementer for, at du kan udvikle dine personlige, sociale og faglige kompetencer, indarbejdet i din uddannelsesplan for STU. På den måde skal der ikke ydes støtte til lignende aktiviteter ved siden af din STU. Det gælder også aktiviteter, der har mere fokus på omsorg og sociale aktiviteter, som kan indgå i STU-forløbet.

Der lægges også vægt på, at det konkrete uddannelsesstilbud kan rumme dine problemstillinger, inklusive støtte- og plejebenhov, så du ikke får brug for tillægsydelser for at gennemføre forløbet.

Uddannelsesstedet udarbejder på baggrund af den individuelle uddannelsesplan en mere detaljeret plan for din undervisning. Uddannelsesstedet skal udarbejde planen sammen med dig og opstille klare mål ud fra SMART-modellen. SMART-modellen handler om, at et mål skal være

specifikt, målbart, accepteret, realistisk og tidsafgrænset. Der skal også arbejdes med pædagogiske strategier for din læring hvert år. Uddannelsesstedet skal komme med konkrete beskrivelser af, hvor langt du er nået med delmålene.

Elementer i uddannelsen

Vejledning

Du modtager vejledning af Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) før og under uddannelsen.

Afklaringsforløb

STU kan indledes med et afklaringsforløb på op til 12 uger, hvis det bliver vurderet at være hensigtsmæssigt. I afklaringsforløbet afdækkes dine ønsker og muligheder. Det afklares også, om det konkrete uddannelsesstilbud tilgodeser dig og dine ønsker. I afklaringsforløbet har UU ansvaret for, at der bliver udarbejdet en endelig individuel uddannelses plan til dig. Planen skal laves i samarbejde med dig og dine forældre.

Uddannelsesplan

UU har ansvaret for, at der bliver udarbejdet en individuel uddannelsesplan sammen med dig.

Uddannelsesplanen indeholder en beskrivelse af dit uddannelsesforløb, herunder:

- Plan for undervisning, vejledning og delelementer.
- Beskrivelse af træning og praktik.
- Beskrivelse af den samlede uddannelse.

Uddannelsesstedet skal for hvert element i uddannelsen angive, hvor og hvornår et delelement gennemføres. Uddannelsesstedet skal også angive omfang og mål.

STU-visitationsudvalget skal godkende uddannelsesplanen.

Kompetencebevis

Uddannelsesstedet har ansvaret for, at der udarbejdes et kompetencebevis, når du afslutter STU-forløbet. Kompetencebeviset beskriver, hvilke kompetencer du har opnået.

Kompetencebeviset indeholder også en vurdering af om du har opfyldt målene for hele uddannelsen og de enkelte uddannelsesdele.

Hvis du afbryder ungdomsuddannelsen, får du et kompetencepapir for de færdiggjorte uddannelsesdele.

Hvis du er under 18 år, afklarer Familieafdelingen om du har behov for botilbud og/eller fritidstilbud i forbindelse med et STU-forløb. Hvis du er over 18 år, afklarer Voksenstøtte om du har behov for botilbud og/eller fritidstilbud i forbindelse med et STU-forløb. Dette sker efter de almindelige visitationsprocedurer.

Omfang og varighed

Uddannelsen er normeret til tre år. Du kan modtage tilbud om ungdomsuddannelse, så snart undervisningspligten ophører. Undervisningspligten ophører ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin. Undervisningspligten ophører senest den 31. juli i det kalenderår, hvor du fylder 17 år. Du kan starte på en STU, indtil du fylder 25 år. Uddannelsen kan højst strække sig over fem år.

Du skal tilbydes mindst 840 undervisningstimer om året. Det svarer til 28 lektioner á 45 minutter pr. uge i 40 uger, eller 21 lektioner á 60 minutter i 40 uger. Hvis du og dine forældre ønsker det, kan visitationsudvalget godt se bort fra dette krav, hvis der er særlige grunde til, at det er bedst for dig.

Du kan som regel starte på uddannelse i august og januar.

Visitationsudvalget kan godkende en anmodning fra dig om at afbryde uddannelsen midlertidigt på grund af sygdom eller af andre grunde. Du kan efterfølgende anmode om at genoptage uddannelsen – du skal dog genoptage uddannelsen, inden du fylder 25 år. Visitationsudvalget vil så behandle din anmodning om at genoptage uddannelsen, og der træffes en ny afgørelse.

Tildeling

Kommunen har ikke pligt til at give den unge valgmuligheder, hvis kommunalbestyrelsen efter dialogen med den unge, vurderer,

- at den unge har behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud, og
- at kun ét uddannelsessted matcher den unges behov uden at indebære en urimelig lang befordrings- og ventetid for den unge.

Den unge kan som alternativ til de uddannelsessteder, kommunen har givet tilbud om, foreslå et andet uddannelsessted.

Kommunen er forpligtet til at tilbyde den unge dette uddannelsessted, hvis følgende betingelser er opfyldte:

1. Uddannelsesstedet er registreret på STU-portalen. Kommunen kan dog vælge at tilbyde den unge det alternative uddannelsessted på betingelse af, at uddannelsesstedet inden for en af kommunen fastsat frist registrerer sig på STU-portalen.
2. Kommunen efter dialog med den unge vurderer, at det tilbud, uddannelsesstedet kan give den unge, er relevant i forhold til den unges behov, ønsker og interesser samt behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud.
3. Udgifterne til det alternative tilbud efter kommunens vurdering ikke overstiger udgifterne til kommunens tilbud.
4. Uddannelsesstedet efter kommunens vurdering efter dialog med den unge ikke indebærer en urimelig lang befordrings- og ventetid for den unge.

STU-visitationsudvalget træffer afgørelse om:

- Hvorvidt du er i målgruppen for STU.
- Godkendelse af uddannelsesplan, herunder andelen af praktiske aktiviteter.
- Hvorvidt STU-forløbet skal starte med et afklaringsforløb og længden af dette.
- Ændringer i uddannelsesplanen, for eksempel ændring af mål, uddannelsessted, forløb eller økonomi.
- Afbrydelse af uddannelsesforløb, hvis ikke du møder frem/deltager.
- Anmodning fra dig om at holde pause.
- Anmodning fra dig om ikke at overholde alderskravet ved genoptagelse af uddannelsen.

Levering af indsatsen

Børne- og undervisningsministeren vil etablere en national virtuel portal, STU-portalen, der drives af Styrelsen for It og Læring. Formålet med STU-portalen er at give et overblik over de eksisterende uddannelsessteder, der udbyder ungdomsuddannelsen.

Det vil fremgå af kommunens hjemmeside, hvem vi har indgået kvalitetsaftaler med.

Frederikssund Kommune anvender så vidt muligt egne tilbud, der er godkendt til at levere STU-undervisning.

Uddannelseselementer med praktik, praktiske færdigheder eller træning kan leveres af virksomheder og institutioner.

Et STU-forløb kan sammensættes af delforløb fra forskellige leverandører. Prøveforberedende fag fra FGU kan indgå i et STU-forløb, men hele offentligt godkendte uddannelser kan ikke indgå.

Frederikssund Kommune vedlægger afgørelse og kontrakt, når der indgås aftale med uddannelsesstedet, hvor opfølgingskrav med videre er beskrevet.

Dokumentation

Forløbet kan være en del af din samlede handleplan efter servicelovens § 141.

Uddannelses- og undervisningsplanen bruges som aktive styringsredskaber i løbet af skoleåret for at sikre, at der bliver arbejdet med dine mål og din udvikling.

Der udarbejdes statusbeskrivelser to gange om året, som forholder sig til om du har opfyldt målene i uddannelsesplanen.

Opfølgning

Kommunen påbegynder senest 12 måneder før den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelses afslutning et ressourcepapir, der danner grundlag for en eventuel revision af den unges uddannelsesplan.

Ressourcepapiret skal understøtte planlægning og koordinering af, hvad den unge skal efter den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse.

Der bliver fulgt op på dit uddannelsesforløb efter behov, dog mindst en gang om året. Opfølgningen sker ved statusmøder med uddannelsesstederne og dig og eventuelt en rådgiver fra Ungekontakten.

Det sidste år af din STU vil din rådgiver fra Ungekontakten være fast med på opfølgingsmødet, da der i samarbejde med dig og dit uddannelsessted skal ses på muligheder for uddannelse eller beskæftigelse efter endt STU.

Ved opfølgningen lægges vægt på, om du udvikler dig, om målene i uddannelsesplanen er opfyldt/på vej til at blive opfyldt, og om målene stadig er relevante. Ved opfølgningen justeres din individuelle uddannelsesplan, og der sættes mål for det kommende uddannelsesår sammen med dig.

Din sag bliver fremlagt for STU-visitationsudvalget, hvis der er behov for:

- At visitere dig til et nyt uddannelses tilbud.
- Ændringer i dit uddannelsesforløb.
- At stoppe dit uddannelsesforløb.

Krav til uddannelsesstederne:

Uddannelsesstederne skal melde tilbage til Ungekontakten, hvis du har været fraværende fra uddannelsen i mere end syv undervisningsdage i træk, eller hvis du har haft et samlet fravær på mere end 10 undervisningsdage i løbet af seks måneder.

Uddannelsesstederne skal fremsende fremmødestatistik, inklusive begrundelse for fravær til Ungekontakten, hvis de bliver bedt om det.

Uddannelsesstederne skal melde tilbage til Ungekontakten, hvis du ikke trives, eller hvis der er konkrete udfordringer i dit uddannelsesforløb.

Hvis der kommer en melding om fravær, følger UU-vejlederen op og kontakter dig og uddannelsesstedet for at drøfte og vurdere årsagen til fraværet.

Hvis UU-vejlederen vurderer, at der er behov for at visitere dig til et andet uddannelses tilbud eller sætte uddannelsen på pause, bliver sagen fremlagt på STU-visitationsudvalgets næste møde.

Uddannelsesstederne fremsender som hovedregel halvårlige statusredegørelser til kommunen.

Hvis kommunen inden for et år modtager to eller flere meldinger om fravær fra et uddannelses tilbud, skal UU-vejlederen altid fremlægge sagen for STU-visitationsudvalget. Udvalget vil så drøfte sagen og tage stilling til det videre forløb.

Afslutning af uddannelsen

Senest 3 måneder før afslutningen af den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse afholder kommunen et møde med den unge og eventuelt dennes forældre om den unges overgang fra den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter.

Hvis den unge ønsker det, kan den unge under mødet bistås af forældre eller andre personer, som den unge har tillid til.

Når den unge afslutter den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse, udsteder kommunen et uddannelsesbevis.

Uddannelsesbeviset skal indeholde en kortfattet beskrivelse af uddannelsens indhold og de kompetencer, den unge har opnået, samt en vurdering af den unges opfyldelse af målene for hele uddannelsen og for de enkelte uddannelsesdele.

Afbrydes den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse permanent, udsteder kommunen et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele. Afbrydes den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse midlertidigt, udsteder kommunen et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele, hvis den unge anmoder om et sådant.

Orientering om den unges rettigheder og proces

På kommunens hjemmeside orienteres om proces for den unges visitation til den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse, herunder

- målgruppevurdering
- den unges mulighed for at vælge mellem flere uddannelsessteder og
- fremsætte ønske om et alternativt uddannelsessted.

Det skal også fremgå, hvordan kommunen sikrer sig, at et uddannelsessted lever op til lovgivningens og kvalitetsaftalens krav til varetagelse af opgaven.

Processen for den unges overgang fra ungdomsuddannelsen til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter skal også beskrives.

Egenbetaling

Du skal ikke selv betale for din ungdomsuddannelse.

Udgifter til transport mellem dit hjem og uddannelsesstedet skal afholdes efter gældende regler, som fremgår af vejledningen til loven.

Frit valg

Der er ikke frit valg af leverandør. Se afsnittet "Tildeling" for mere information om valg af leverandør.

Hvem skal jeg kontakte

Hvis du har spørgsmål eller får behov for støtte, kan du henvende dig til Ungekontakten, hvor du kan tale med en UU-vejleder. Ring på telefonnummer 47 35 11 64/23 10 92 43 eller se mere i afsnittet "Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har behov for støtte?".

Politisk udvalg

Kvalitetsstandarder hører under Social og sundhed samt Unge, fritid og idræt.